

หนังสือเรียน

รายวิชาพื้นฐาน

คณิตศาสตร์

ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒

ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

จัดทำโดย

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่ ๑

ISBN 978-616-576-393-6

จำนวน ๑๔๐,๐๐๐ เล่ม พ.ศ. ๒๕๖๗

จัดจำหน่ายโดย

องค์การค้าของ สกสค. พิมพ์ที่โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว

๒๒๔๙ ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

❖ มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้วยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้จัดทำหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนุ วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรวิธีการเรียนรู้ การประเมินผล การจัดทำหนังสือเรียน แบบฝึกหัด และสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒ นี้ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีการปรับปรุงให้มีความทันสมัย คำนึงถึงการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นสำคัญ รวมทั้งเน้นด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ และการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ขอขอบคุณ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนบุคคลและหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำไว้ ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนุ วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีจุดเน้นเพื่อต้องการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถที่ทัดเทียมกับนานาชาติ ได้เรียนรู้คณิตศาสตร์ที่เชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการคิด ใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้และแก้ปัญหาที่หลากหลาย มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ สสวท. จึงได้จัดทำหนังสือเรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

การจัดทำหนังสือเล่มนี้ มีการออกแบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ของครู กำหนดให้แต่ละบทนำเสนอเนื้อหาโดยนำสถานการณ์ในชีวิตจริงเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน มีการเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ แนะนำเนื้อหาโดยเน้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเป็นระยะ และมีการให้นักเรียนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาโดยผ่านกิจกรรมร่วมคิดร่วมทำท้ายบทเรียนแต่ละบทและกิจกรรมคณิตศาสตร์ท้ายเล่ม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต้องใช้หนังสือเรียนเล่มนี้ควบคู่กับแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒

ในการจัดทำหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒ ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากครู อาจารย์ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สสวท. ขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของชาติ จะใช้หนังสือเล่มนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หากมีข้อเสนอแนะใดที่จะทำให้หนังสือเล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โปรดแจ้งให้ สสวท. ทราบด้วยจะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ธีระเดช เจียรสุขสกุล)

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงศึกษาธิการ

คำแนะนำการใช้หนังสือเรียน

ชุดหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีทั้งหมด ๔ เล่ม ประกอบด้วย

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑
- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒
- แบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑
- แบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒

โดยหนังสือเรียนและแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑ ใช้สำหรับการเรียนประจำภาคเรียนที่ ๑ และหนังสือเรียนและแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๒ ใช้สำหรับการเรียนประจำภาคเรียนที่ ๒

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ได้ออกแบบการนำเสนอเนื้อหา ดังนี้

- ◆ หน้าเปิดบท เป็นการนำสถานการณ์ในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทเรียนนั้น ๆ มากระตุ้นความสนใจ ซึ่งหน้าเปิดบทจะระบุจุดประสงค์การเรียนรู้ และคำถามนำเข้าสู่บทเรียน
- ◆ การเตรียมความพร้อม เป็นคำถามหรือกิจกรรมก่อนเริ่มเนื้อหาของบทเรียน เพื่อเป็นการทบทวนหรือตรวจสอบความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เนื้อหาของบทนั้น ๆ โดยกำหนดเวลาทำกิจกรรมนี้ประมาณ ๑ ชั่วโมง และครูอาจนำกิจกรรมทบทวนอื่น ๆ เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม
- ◆ บทเรียนย่อย เป็นเนื้อหาต่าง ๆ ที่จะต้องเรียนในบทนั้น ๆ แต่ละบทเรียนย่อยประกอบด้วย
 - การพัฒนาความรู้ เป็นการนำเสนอเนื้อหา หรือกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะและกระบวนการในเนื้อหานั้นให้กับนักเรียน
 - การตรวจสอบความเข้าใจ เป็นการตอบคำถามหรือทำกิจกรรมเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้เรียนไปหรือไม่
 - สิ่งที่ได้เรียนรู้ เป็นการสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากเนื้อหาหรือกิจกรรมในบทเรียนย่อยนั้น ซึ่งจะต้องสรุปร่วมกันก่อนจบบทเรียนย่อยนั้น
- ◆ ร่วมคิดร่วมทำ เป็นกิจกรรมท้ายบทที่มีอยู่ทุกบท เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาตลอดบทเรียนนั้นไปแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง

การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในหนังสือเรียน

บทที่ 8 บทที่
ลำดับของบท ที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้

เตรียมความพร้อม
คำถาม หรือกิจกรรมสำหรับทบทวนหรือ
ตรวจสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน

พัฒนาความรู้
กิจกรรม หรือเนื้อหาที่นักเรียนต้องเรียนรู้

สิ่งที่ได้เรียนรู้
สรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากเนื้อหา
และกิจกรรมในบทเรียนย่อยนั้น

ร่วมคิดร่วมทำ
กิจกรรมท้ายบท เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่
เรียนมาตลอดบทเรียนนั้นไปแก้ปัญหาร่วมกัน

ร่วมกันทำ
โจทย์หรือกิจกรรมที่นักเรียนช่วยกันคิด
ช่วยกันทำซึ่งครูต้องให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

สื่อเพิ่มเติม
เป็นสื่อประกอบกิจกรรม สามารถเข้าถึง
โดยสแกน QR code จากหน้าแรกของแต่ละบท

เวลาที่ใช้จัดกิจกรรม
ตัวเลขในนาฬิกาแสดงเวลาที่ใช้ในการจัด
กิจกรรมในบทเรียนนั้นเป็นชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้ และทักษะที่นักเรียนควรทำได้
เมื่อเรียนจบบทนี้

8.1 บทเรียนย่อยที่
ตัวเลขหน้าจุดเป็นลำดับบท ตัวเลขหลังจุด
เป็นลำดับของเนื้อหาในบทนั้น

ตรวจสอบความเข้าใจ
เป็นคำถาม หรือกิจกรรม สำหรับตรวจสอบ
ความเข้าใจของนักเรียนก่อนจบบทเรียนย่อย

แบบฝึกหัด
แบบฝึกหัด 8.1 ซึ่งจะอยู่ในหนังสือแบบฝึกหัด

ตัวอย่าง
ทำให้อ่านเป็นแนวทาง

เกร็ดน่ารู้
ความรู้เสริมรอบตัวเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังกล่าวถึง

กิจกรรมคณิตศาสตร์
กิจกรรมเสริมเพิ่มเติม เน้นให้นักเรียนได้
บูรณาการความรู้เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง

สื่อเสริมเพิ่มความรู้
สแกน QR code เพื่อเข้าถึงสื่อดิจิทัล
หรือสื่อประกอบการจัดกิจกรรม

สารบัญ

หน้า

บทที่
8

การหาร

2

- การหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก ตัวหาร 1 หลักโดยการหารยาว
- การหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก ตัวหาร 1 หลักโดยการหารสั้น
- การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์แสดงการหาร
- โจทย์ปัญหาการหารและการสร้างโจทย์ปัญหาการหาร

บทที่
9

การวัดความยาว

54

- การวัดความยาวเป็นเซนติเมตรและมิลลิเมตร เมตรและเซนติเมตร กิโลเมตรและเมตร
- การเลือกเครื่องวัดความยาวที่เหมาะสม
- การคาดคะเนความยาวเป็นเมตรและเป็นเซนติเมตร
- ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยความยาว
- การเปรียบเทียบความยาว
- การบวกและการลบเกี่ยวกับความยาว
- การคูณและการหารเกี่ยวกับความยาว
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับความยาว

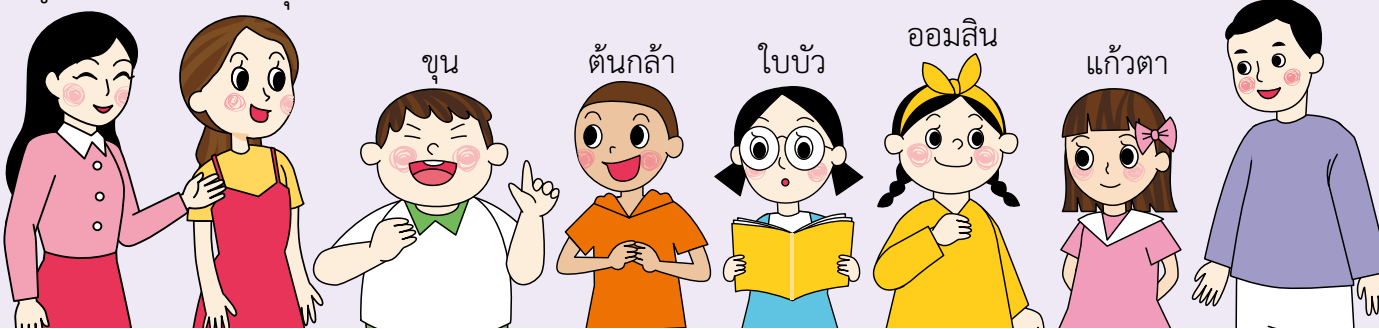
บทที่
10

การวัดน้ำหนัก

100

- การวัดน้ำหนักเป็นกิโลกรัมและขีด กิโลกรัมและกรัม
- การเลือกเครื่องชั่งที่เหมาะสม
- การคาดคะเนน้ำหนักเป็นกิโลกรัมและเป็นขีด
- ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยน้ำหนัก
- การเปรียบเทียบน้ำหนัก
- การบวกและการลบเกี่ยวกับน้ำหนัก
- การคูณและการหารเกี่ยวกับน้ำหนัก
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนัก

ครูพลอยใส แม่ของขุน

พ่อของแก้วตา

บทที่
11

การวัดปริมาตร

148

- การวัดปริมาตรและความจุเป็นลิตรและมิลลิลิตร
- การเลือกเครื่องตวงที่เหมาะสม
- การคาดคะเนปริมาตรและความจุเป็นลิตร
- ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยปริมาตร
- การเปรียบเทียบปริมาตรและความจุ
- การบวกและการลบเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ
- การคูณและการหารเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ

บทที่
12

เงินและบันทึกรายรับรายจ่าย

194

- การบอกจำนวนเงินและเขียนแสดงจำนวนเงินแบบใช้จุด
- การเปรียบเทียบจำนวนเงิน
- การแลกเงิน
- การบวกและการลบจำนวนเงิน
- การคูณและการหารจำนวนเงิน
- โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับเงิน
- การอ่านและการเขียนบันทึกรายรับ รายจ่าย

บทที่
13

การบวก ลบ คูณ หารระคน

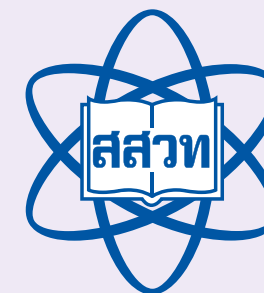
248

- การหาผลลัพธ์การบวก ลบ คูณ หารระคน
- โจทย์ปัญหา 2 ขั้นตอน และการสร้างโจทย์ปัญหา 2 ขั้นตอน

$\begin{matrix} + & - \\ \div & \times \end{matrix}$

กิจกรรมคณิตศาสตร์

274

บทที่ 8

การหาร

เรียนจบบทนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

- หาผลหารและเศษในประโยคสัญลักษณ์แสดงการหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก และตัวหาร 1 หลัก
- หาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์แสดงการหารที่ตัวตั้งไม่เกิน 4 หลัก และตัวหาร 1 หลัก
- แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาการหาร
- สร้างโจทย์ปัญหาการหาร

สื่อเพิ่มเติม

มีลูกเสือ 1,120 คน เนตรนารี 945 คน

1. แบ่งลูกเสือเป็นหมู่ หมู่ละ 8 คน จะได้ลูกเสือทั้งหมดกี่หมู่ แล้วนำมาจัดเป็นกอง กองละ 7 หมู่ จะได้ลูกเสือกี่กอง
2. แบ่งเนตรนารีเป็น 9 กอง กองละเท่า ๆ กัน จะได้กองละกี่คน และแต่ละกองแบ่งเป็น 7 หมู่ หมู่ละเท่า ๆ กัน จะได้เนตรนารีหมู่ละกี่คน

เตรียมความพร้อม

กิจกรรม ทบทวนการหาผลหาร

วัสดุ/อุปกรณ์ 1 ชุด ประกอบด้วย บัตรโจทย์การหาร 10 บัตร
และบัตรคำตอบที่มีตัวเลข 1-13 จำนวน 13 บัตร

วิธีจัดกิจกรรม

- ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน และแจกบัตรคำตอบให้กลุ่มละ 1 ชุด
- ครูติดบัตรโจทย์การหารบนกระดานที่ละข้อ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำตอบ แล้วชูบัตรคำตอบ ถ้าถูกต้องจะได้รับ 1 คะแนน ครูสุ่มถามวิธีหาคำตอบ ทำจนครบ 10 ข้อ กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ตัวอย่างบัตรโจทย์การหาร

1 $8 \div 2 = \square$

5 $\square \div 3 = 2$

2 $\square \div 4 = 2$

6 $12 \div 6 = \square$

3 $14 \div \square = 2$

7 $\square \div 5 = 2$

4 $\square \div 4 = 3$

8 $\square \div 9 = 1$

9 ครูมีขนมตาล 10 ห่อ แบ่งให้นักเรียน 2 คน คนละเท่า ๆ กัน นักเรียนจะได้ขนมตาลคนละกี่ห่อ

10 มีนักเรียน 18 คน แบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จะแบ่งนักเรียนได้กี่กลุ่ม

ตัวอย่างบัตรคำตอบ 1 ชุด

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

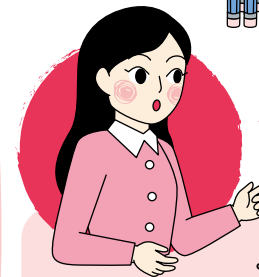
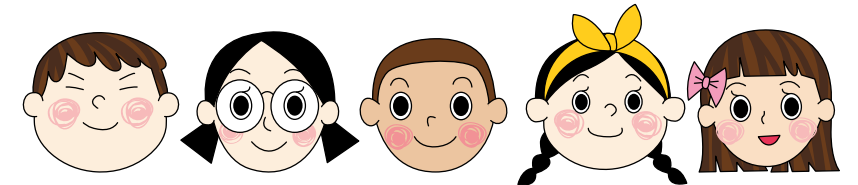
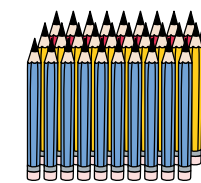

แบบฝึกหัดเตรียมความพร้อม

8.1 การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหาร และผลหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว (1)

พัฒนาความรู้

ครูมีดินสอ 30 แท่ง แบ่งให้นักเรียน 5 คน คนละเท่า ๆ กัน นักเรียนจะได้ดินสอคนละกี่แท่ง

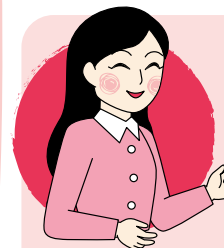
ประโยคสัญลักษณ์ $30 \div 5 = \square$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$5 \times \square = 30$

เนื่องจาก $5 \times 6 = 30$ จะได้ $30 \div 5 = 6$

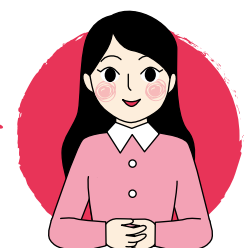
ดังนั้น นักเรียนจะได้ดินสอคนละ 6 แท่ง

$30 \div 5 = 6$ แสดงการหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 6 \\ 5 \overline{) 30} \\ \underline{30} \\ 0 \end{array}$$
 ผลหาร ← 6
 ตัวตั้ง ← 30
 ตัวหาร → 5
 เศษ ← 0
 $5 \times 6 = 30$

เป็นเครื่องหมายหารใช้สำหรับการหารยาว

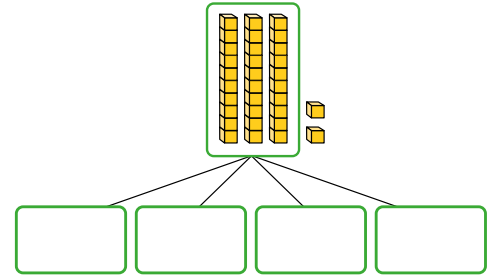

พิจารณา $32 \div 4$ โดยการหารยาว

หารยาว (1)

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ

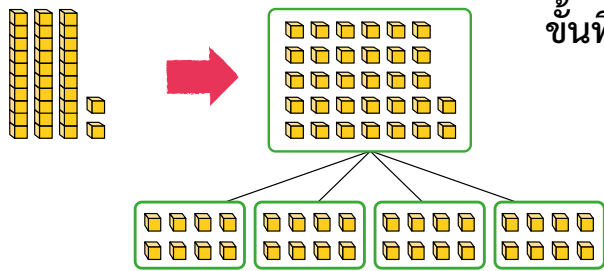

แบ่ง 3 สิบ เป็น 4 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 0 สิบ
เขียน 0 เป็นผลหารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 0 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{0} \end{array}$$

3 สิบ หารด้วย 4 ได้ 0 สิบ
4 คูณ 0 สิบ ได้ 0 สิบ

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย

3 สิบ กับ 2 หน่วย คือ 32 หน่วย
แบ่ง 32 หน่วย เป็น 4 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 8 หน่วย
เขียน 8 เป็นผลหารในหลักหน่วย
ดังนั้น $32 \div 4 = 8$

$$\begin{array}{r} 08 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{32} \\ 0 \end{array}$$

32 หน่วย หารด้วย 4 ได้ 8 หน่วย
4 คูณ 8 หน่วย ได้ 32 หน่วย

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 08 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{0} \\ 32 \\ \underline{32} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $32 \div 4 = 8$

หรือ แสดงวิธีหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 8 \\ 4 \overline{) 32} \\ \underline{32} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $32 \div 4 = 8$

สังเกต ตัวหารคูณผลหารเท่ากับตัวตั้ง
 $4 \times 8 = 32$

หาผลหารโดยการหารยาว

$$42 \div 6 = \square$$

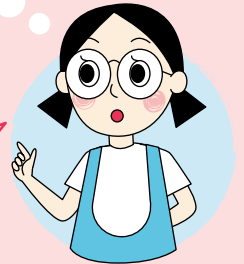
วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 7 \\ 6 \overline{) 42} \\ \underline{42} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ ๗

$$6 \times 7 = 42$$

ตรวจคำตอบ $6 \times 7 = 42$
ดังนั้น 7 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1

$$56 \div 8 = \square$$

2

$$63 \div 7 = \square$$

3

$$48 \div 6 = \square$$

4

$$45 \div 5 = \square$$

5

$$54 \div 9 = \square$$

6

$$28 \div 4 = \square$$

7

$$21 \div 3 = \square$$

8

$$18 \div 2 = \square$$

9

$$40 \div 5 = \square$$

10

$$36 \div 4 = \square$$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาผลหารโดยการหารยาว

1 $24 \div 3 = \square$

2 $72 \div 8 = \square$

3 $81 \div 9 = \square$

4 $35 \div 7 = \square$

ตรวจสอบคำตอบด้วย

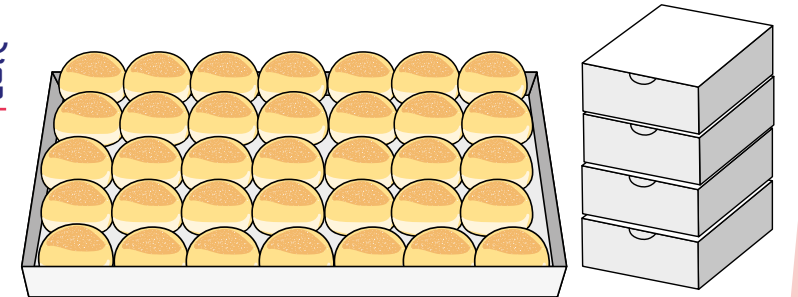
สิ่งที่ได้เรียนรู้

การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารและผลหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อนแล้วหารจำนวนในหลักหน่วย เมื่อหารจำนวนในหลักใดให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

8.2 การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหาร และผลหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว (2)

พัฒนาความรู้

ครูมีขนม 35 ชิ้น แก้วตาช่วยครูจัดใส่กล่อง กล่องละ 4 ชิ้น จัดขนมได้กี่กล่อง และเหลือขนมกี่ชิ้น

ประโยคสัญลักษณ์ $35 \div 4 = \square$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$4 \times \square = 35$

เนื่องจาก $4 \times 8 = 32$ และ $35 - 32 = 3$

จะได้ $35 \div 4$ ได้ 8 เศษ 3

ดังนั้น จัดขนมได้ 8 กล่อง และเหลือขนม 3 ชิ้น

$35 \div 4$ ได้ 8 เศษ 3 แสดงการหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

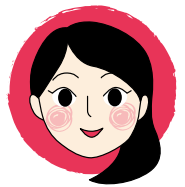
ตัวตั้ง 35 ตัวหาร 4 ผลหาร 8 เศษ 3

$$\begin{array}{r} 8 \leftarrow \text{ผลหาร} \\ 4 \overline{) 35} \leftarrow \text{ตัวตั้ง} \\ \underline{32} \\ 3 \leftarrow \text{เศษ} \end{array}$$

$4 \times 8 = 32$

สังเกต ตัวหารคูณผลหารบวกเศษเท่ากับตัวตั้ง
 $(4 \times 8) + 3 = 35$

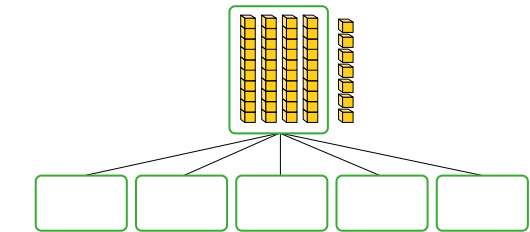

พิจารณา $47 \div 5$ โดยการหารยาว

หารยาว (2)

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ

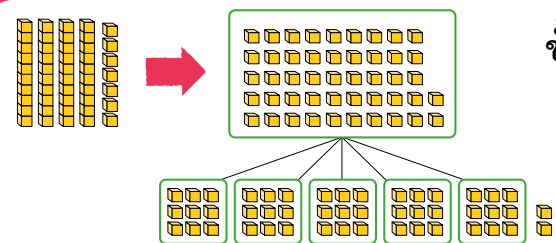

แบ่ง 4 สิบ เป็น 5 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 0 สิบ
เขียน 0 เป็นผลหารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 0 \\ 5 \overline{) 47} \\ \underline{0} \end{array}$$

4 สิบ หารด้วย 5 ได้ 0 สิบ
5 คูณ 0 สิบ ได้ 0 สิบ

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย

4 สิบ กับ 7 หน่วย คือ 47 หน่วย
แบ่ง 47 หน่วย เป็น 5 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 9 หน่วย
เหลือ 2 หน่วย
เขียน 9 เป็นผลหารในหลักหน่วย
และเขียน 2 เป็นเศษ

$$\begin{array}{r} 09 \\ 5 \overline{) 47} \\ \underline{0} \\ 47 \\ \underline{45} \\ 2 \end{array}$$

47 หน่วย หารด้วย 5 ได้ 9 หน่วย
5 คูณ 9 หน่วย ได้ 45 หน่วย
เศษ 2

ดังนั้น $47 \div 5$ ได้ 9 เศษ 2

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 09 \\ 5 \overline{) 47} \\ \underline{0} \\ 47 \\ \underline{45} \\ 2 \end{array}$$

ดังนั้น $47 \div 5$ ได้ 9 เศษ 2

หรือ แสดงวิธีหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 9 \\ 5 \overline{) 47} \\ \underline{45} \\ 2 \end{array}$$

ดังนั้น $47 \div 5$ ได้ 9 เศษ 2

สังเกต ตัวหารคูณผลหารบวกเศษเท่ากับตัวตั้ง
(5×9) + 2 = 47

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

$$45 \div 8 = \square$$

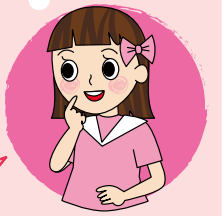
วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 5 \\ 8 \overline{) 45} \\ \underline{40} \\ 5 \end{array}$$

ตอบ ๕ เศษ ๕

$$\begin{array}{l} 8 \times 5 = 40 \\ 8 \times 6 = 48 \end{array}$$

ตรวจคำตอบ $(8 \times 5) + 5 = 45$
ดังนั้น 5 เศษ 5 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1

$$17 \div 2 = \square$$

2

$$23 \div 3 = \square$$

3

$$38 \div 4 = \square$$

4

$$50 \div 9 = \square$$

5

$$48 \div 5 = \square$$

6

$$57 \div 8 = \square$$

7

$$33 \div 7 = \square$$

8

$$40 \div 6 = \square$$

9

$$61 \div 9 = \square$$

10

$$27 \div 8 = \square$$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

1 $23 \div 4 = \square$

2 $42 \div 9 = \square$

3 $55 \div 6 = \square$

4 $71 \div 8 = \square$

สิ่งที่ได้เรียนรู้

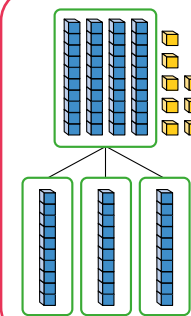
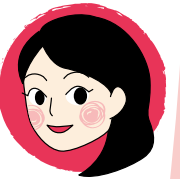
การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารและผลหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อนแล้วหารจำนวนในหลักหน่วย เมื่อหารจำนวนในหลักใดให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

8.3 การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารหนึ่งหลัก และผลหารสองหลักโดยการหารยาว

พัฒนาความรู้

พิจารณา $48 \div 3$ โดยการหารยาว

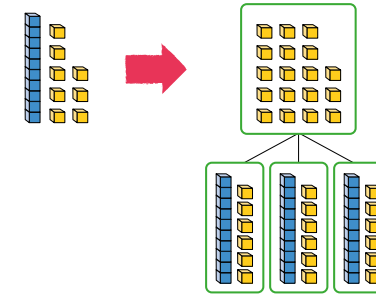

แบ่ง 4 สิบ เป็น 3 กลุ่ม
ได้กลุ่มละ 1 สิบ
เขียน 1 เป็นผลหารในหลักสิบ

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \end{array}$$

4 สิบ หารด้วย 3 ได้ 1 สิบ
3 คูณ 1 สิบ ได้ 3 สิบ

1 สิบ กับ 8 หน่วย คือ 18 หน่วย
แบ่ง 18 หน่วย เป็น 3 กลุ่มได้กลุ่มละ 6 หน่วย
เขียน 6 เป็นผลหารในหลักหน่วย

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 16 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \\ \underline{18} \\ 0 \end{array}$$

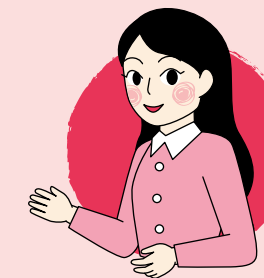
18 หน่วย หารด้วย 3 ได้ 6 หน่วย
3 คูณ 6 หน่วย ได้ 18 หน่วย
0 เศษ

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

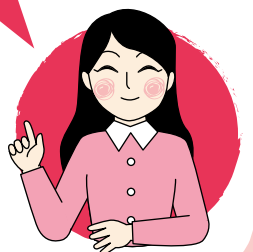
แสดงวิธีหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 16 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \\ \underline{18} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

สังเกต ตัวหารคูณผลหารเท่ากับตัวตั้ง
 $3 \times 16 = 48$

หาผลหารโดยการหารยาว

 $92 \div 4 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 23 \\ 4 \overline{) 92} \\ \underline{8} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ ๒๓

ตรวจคำตอบ $4 \times 23 = 92$
ดังนั้น 23 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

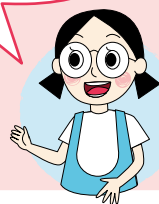
 $86 \div 2 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 43 \\ 2 \overline{) 86} \\ \underline{8} \\ 6 \\ \underline{6} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ ๔๓

ตรวจคำตอบ $2 \times 43 = 86$
ดังนั้น 43 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1 $75 \div 5 = \square$

3 $84 \div 4 = \square$

5 $84 \div 7 = \square$

7 $96 \div 8 = \square$

9 $91 \div 7 = \square$

2 $69 \div 3 = \square$

4 $78 \div 6 = \square$

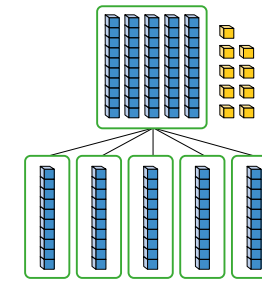
6 $72 \div 4 = \square$

8 $80 \div 5 = \square$

10 $64 \div 2 = \square$

พิจารณา $59 \div 5$ โดยการหารยาว

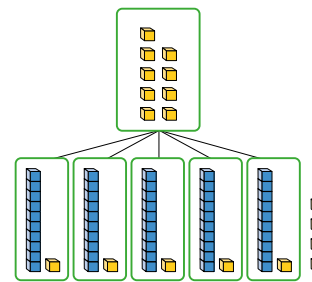

ขั้นที่ 1 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 9 \end{array}$$

5 สิบ หารด้วย 5 ได้ 1 สิบ
5 คูณ 1 สิบ ได้ 5 สิบ

แบ่ง 5 สิบ เป็น 5 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 1 สิบ
เขียน 1 เป็นผลหารในหลักสิบ

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 11 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 9 \end{array}$$

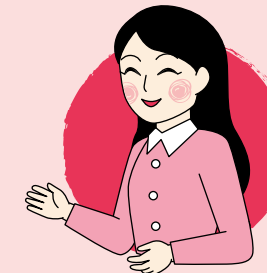
9 หน่วย หารด้วย 5 ได้ 1 หน่วย
5 คูณ 1 หน่วย ได้ 5 หน่วย
เศษ 4

แบ่ง 9 หน่วย เป็น 5 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 1 หน่วย
เหลือ 4 หน่วย
เขียน 1 เป็นผลหารในหลักหน่วย
และเขียน 4 เป็นเศษ
ดังนั้น $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

แสดงวิธีหาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 11 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 9 \\ \underline{5} \\ 4 \end{array}$$

ดังนั้น $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

สังเกต ตัวหารคูณผลหารบวกเศษเท่ากับตัวตั้ง
(5×11) + 4 = 59

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

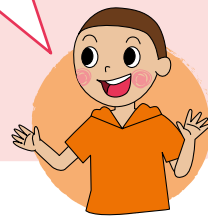
 $92 \div 3 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 30 \\ 3 \overline{) 92} \\ \underline{9} \\ 2 \\ \underline{0} \\ 2 \end{array}$$

ตอบ ๓๐ เศษ ๒

ตรวจคำตอบ $(3 \times 30) + 2 = 92$
ดังนั้น 30 เศษ 2 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

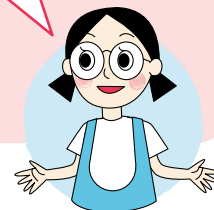
 $51 \div 2 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 25 \\ 2 \overline{) 51} \\ \underline{4} \\ 11 \\ \underline{10} \\ 1 \end{array}$$

ตอบ ๒๕ เศษ ๑

ตรวจคำตอบ $(2 \times 25) + 1 = 51$
ดังนั้น 25 เศษ 1 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1 $67 \div 5 = \square$

3 $92 \div 7 = \square$

5 $70 \div 6 = \square$

7 $99 \div 6 = \square$

9 $78 \div 7 = \square$

2 $93 \div 4 = \square$

4 $87 \div 8 = \square$

6 $74 \div 5 = \square$

8 $61 \div 3 = \square$

10 $97 \div 9 = \square$

เติมเลขโดดที่หายไป

$$\begin{array}{r} 24 \\ 4 \overline{) 99} \\ \underline{8} \\ 19 \\ \underline{16} \\ 3 \end{array}$$

แนวคิด

ขั้นที่ 1 4 คูณอะไรได้ 8 สิบ
เนื่องจาก 4 คูณ 2 สิบ ได้ 8 สิบ จะได้

$$\begin{array}{r} 2 \\ 4 \overline{) 9} \\ \underline{8} \end{array}$$

ขั้นที่ 2 19 หน่วย หารด้วย 4 ได้ 4 หน่วย
เหลือเศษ 3 หน่วย

$$\begin{array}{r} 24 \\ 4 \overline{) 99} \\ \underline{8} \\ 19 \\ \underline{16} \\ 3 \end{array}$$

1 สิบ กับ 8 สิบ → 8
จะได้หลักสิบของตัวตั้งเป็น 9 → 1 9
9 หน่วย → 1 6
จะได้หลักหน่วยของตัวตั้งเป็น 9 → 3

1

$$\begin{array}{r} \\ 3 \overline{) 8 } \\ \\ 6 \\ \end{array}$$

2

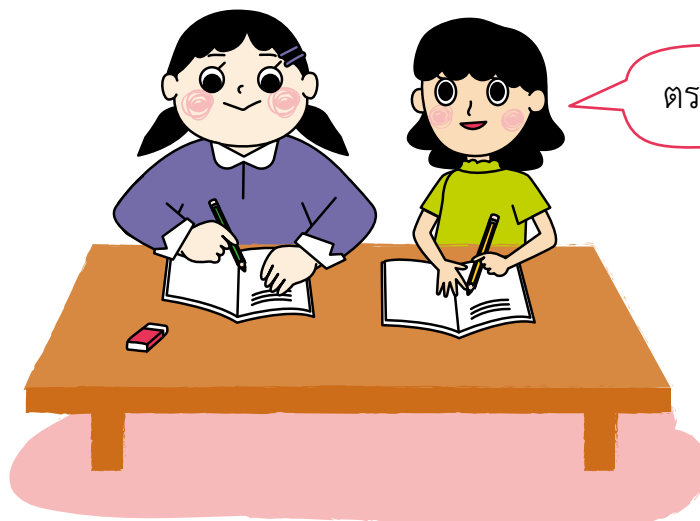
$$\begin{array}{r} \\ 5 \overline{) } \\ \\ 1 9 \\ \end{array}$$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

1 $96 \div 8 = \square$

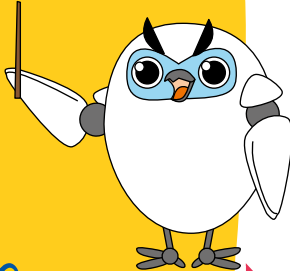
2 $61 \div 6 = \square$

ตรวจคำตอบด้วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้

การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสองหลัก ตัวหารหนึ่งหลักและผลหารสองหลัก โดยการหารยาว เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อนแล้วหารจำนวนในหลักหน่วย เมื่อหารจำนวนในหลักใดให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

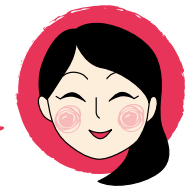
แบบฝึกหัด 8.3.2

8.4 การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสามหลัก และตัวหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว

พัฒนาความรู้

พิจารณา $412 \div 4$ โดยการหารยาว

ขั้นที่ 1 หารในหลักร้อย

$$\begin{array}{r} 1 \\ 4 \overline{) 412} \\ \underline{4} \\ 0 \end{array}$$

4 ร้อย หารด้วย 4 ได้ 1 ร้อย
4 คูณ 1 ร้อย ได้ 4 ร้อย

ขั้นที่ 2 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 10 \\ 4 \overline{) 412} \\ \underline{4} \\ 1 \end{array}$$

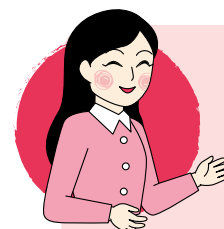
1 สิบ หารด้วย 4 ได้ 0 สิบ
4 คูณ 0 สิบ ได้ 0 สิบ

ขั้นที่ 3 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 103 \\ 4 \overline{) 412} \\ \underline{4} \\ 1 \\ \underline{0} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 0 \end{array}$$

12 หน่วย หารด้วย 4 ได้ 3 หน่วย
4 คูณ 3 หน่วย ได้ 12 หน่วย
เศษ

ดังนั้น $412 \div 4 = 103$

แสดงวิธีหาผลหาร โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 103 \\ 4 \overline{) 412} \\ \underline{4} \\ 1 \\ \underline{0} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 0 \end{array}$$

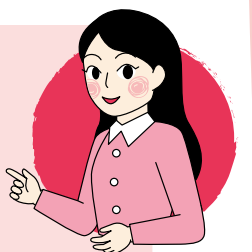
ดังนั้น $412 \div 4 = 103$

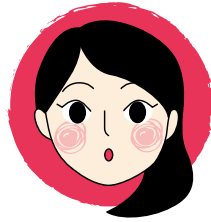
หรือ

แสดงวิธีหาผลหาร โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 103 \\ 4 \overline{) 412} \\ \underline{4} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $412 \div 4 = 103$

พิจารณา $700 \div 5$ โดยการหารยาว

ขั้นที่ 1 หารในหลักร้อย

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 700} \\ \underline{5} \\ 200 \end{array}$$

7 ร้อย หารด้วย 5 ได้ 1 ร้อย
5 คูณ 1 ร้อย ได้ 5 ร้อย

ขั้นที่ 2 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 14 \\ 5 \overline{) 700} \\ \underline{5} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

20 สิบ หารด้วย 5 ได้ 4 สิบ
5 คูณ 4 สิบ ได้ 20 สิบ

ขั้นที่ 3 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 140 \\ 5 \overline{) 700} \\ \underline{5} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \end{array}$$

0 หน่วย หารด้วย 5 ได้ 0 หน่วย
5 คูณ 0 หน่วย ได้ 0 หน่วย
เศษ

ดังนั้น $700 \div 5 = 140$

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 140 \\ 5 \overline{) 700} \\ \underline{5} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $700 \div 5 = 140$

หรือ

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 140 \\ 5 \overline{) 700} \\ \underline{5} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $700 \div 5 = 140$

หาผลหารโดยการหารยาว

$$625 \div 5 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 125 \\ 5 \overline{) 625} \\ \underline{5} \\ 12 \\ \underline{10} \\ 25 \\ \underline{25} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ ๑๒๕

ตรวจคำตอบ $5 \times 125 = 625$
ดังนั้น 125 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

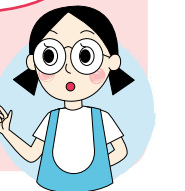
$$702 \div 9 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 78 \\ 9 \overline{) 702} \\ \underline{63} \\ 72 \\ \underline{72} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ ๗๘

ตรวจคำตอบ $9 \times 78 = 702$
ดังนั้น 78 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1

$$702 \div 6 = \square$$

3

$$847 \div 7 = \square$$

5

$$260 \div 2 = \square$$

7

$$201 \div 3 = \square$$

9

$$980 \div 7 = \square$$

2

$$535 \div 5 = \square$$

4

$$816 \div 8 = \square$$

6

$$609 \div 3 = \square$$

8

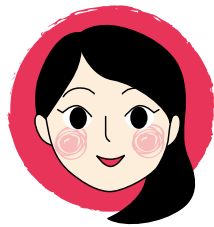
$$624 \div 8 = \square$$

10

$$477 \div 9 = \square$$

แบบฝึกหัด 8.4.1

พิจารณา $368 \div 3$ โดยการหารยาว

ขั้นที่ 1 หารในหลักร้อย

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 368} \\ \underline{3} \end{array}$$

3 ร้อย หารด้วย 3 ได้ 1 ร้อย
3 คูณ 1 ร้อย ได้ 3 ร้อย

ขั้นที่ 2 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 12 \\ 3 \overline{) 368} \\ \underline{3} \end{array}$$

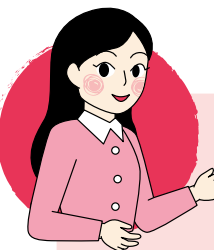
6 สิบ หารด้วย 3 ได้ 2 สิบ
3 คูณ 2 สิบ ได้ 6 สิบ

ขั้นที่ 3 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 122 \\ 3 \overline{) 368} \\ \underline{3} \end{array}$$

8 หน่วย หารด้วย 3 ได้ 2 หน่วย
3 คูณ 2 หน่วย ได้ 6 หน่วย
เศษ 2

ดังนั้น $368 \div 3$ ได้ 122 เศษ 2

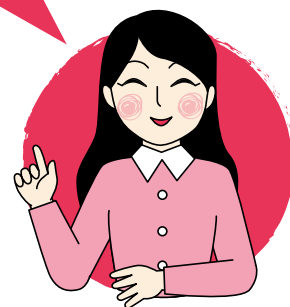

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 122 \\ 3 \overline{) 368} \\ \underline{3} \end{array}$$

ดังนั้น $368 \div 3$ ได้ 122 เศษ 2

สังเกต ตัวหารคูณผลหารบวกเศษเท่ากับตัวตั้ง
 $(3 \times 122) + 2 = 368$

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

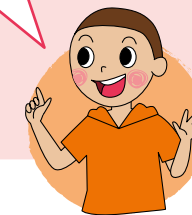
$$929 \div 9 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 103 \\ 9 \overline{) 929} \\ \underline{9} \end{array}$$

ตอบ ๑๐๓ เศษ ๒

ตรวจคำตอบ $(9 \times 103) + 2 = 929$
ดังนั้น 103 เศษ 2 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

$$645 \div 7 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 92 \\ 7 \overline{) 645} \\ \underline{63} \end{array}$$

ตอบ ๙๒ เศษ ๑

ตรวจคำตอบ $(7 \times 92) + 1 = 645$
ดังนั้น 92 เศษ 1 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1 $769 \div 6 = \square$

3 $855 \div 4 = \square$

5 $507 \div 5 = \square$

7 $205 \div 3 = \square$

9 $451 \div 7 = \square$

2 $497 \div 2 = \square$

4 $763 \div 6 = \square$

6 $777 \div 8 = \square$

8 $849 \div 9 = \square$

10 $766 \div 7 = \square$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

1 $928 \div 9 = \square$

2 $450 \div 5 = \square$

สิ่งที่ได้เรียนรู้

การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสามหลักและตัวหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว เริ่มจากหารจำนวนในหลักร้อย หลักสิบ และหลักหน่วย ตามลำดับ เมื่อหารจำนวนในหลักใดให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

แบบฝึกหัด 8.4.2

8.5 การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสี่หลักและตัวหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว

พัฒนาความรู้

พิจารณา $6,213 \div 3$ โดยการหารยาว

ขั้นที่ 1 หารในหลักพัน

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 6 \, 2 \, 1 \, 3} \\ \underline{6} \end{array}$$

6 พัน หารด้วย 3 ได้ 2 พัน
3 คูณ 2 พัน ได้ 6 พัน

ขั้นที่ 2 หารในหลักร้อย

$$\begin{array}{r} 2 \, 0 \\ 3 \overline{) 6 \, 2 \, 1 \, 3} \\ \underline{6} \end{array}$$

2 ร้อย หารด้วย 3 ได้ 0 ร้อย
3 คูณ 0 ร้อย ได้ 0 ร้อย

ขั้นที่ 4 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 2 \, 0 \, 7 \, 1 \\ 3 \overline{) 6 \, 2 \, 1 \, 3} \\ \underline{6} \\ 2 \\ \underline{0} \\ 2 \, 1 \\ \underline{2 \, 1} \\ 0 \end{array}$$

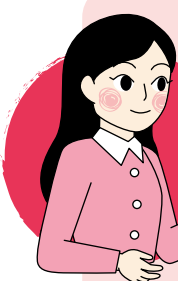
3 หน่วย หารด้วย 3 ได้ 1 หน่วย
3 คูณ 1 หน่วย ได้ 3 หน่วย
เศษ

ขั้นที่ 3 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 2 \, 0 \, 7 \\ 3 \overline{) 6 \, 2 \, 1 \, 3} \\ \underline{6} \\ 2 \\ \underline{0} \\ 2 \, 1 \\ \underline{2 \, 1} \\ 0 \end{array}$$

21 สิบ หารด้วย 3 ได้ 7 สิบ
3 คูณ 7 สิบ ได้ 21 สิบ

ดังนั้น $6,213 \div 3 = 2,071$

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 2 \, 0 \, 7 \, 1 \\ 3 \overline{) 6 \, 2 \, 1 \, 3} \\ \underline{6} \\ 2 \\ \underline{0} \\ 2 \, 1 \\ \underline{2 \, 1} \\ 3 \\ \underline{3} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $6,213 \div 3 = 2,071$

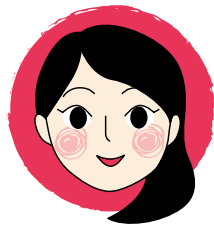
หรือ

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 2 \, 0 \, 7 \, 1 \\ 3 \overline{) 6 \, 2 \, 1 \, 3} \\ \underline{6} \\ 2 \, 1 \\ \underline{2 \, 1} \\ 3 \\ \underline{3} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $6,213 \div 3 = 2,071$

พิจารณา $8,400 \div 7$ โดยการหารยาว

ขั้นที่ 1 หารในหลักพัน

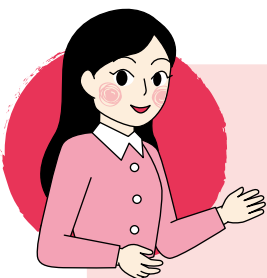
$$\begin{array}{r} 1 \\ 7 \overline{) 8 \ 4 \ 0 \ 0} \\ \underline{7} \end{array}$$

8 พัน หารด้วย 7 ได้ 1 พัน
7 คูณ 1 พัน ได้ 7 พัน

ขั้นที่ 2 หารในหลักร้อย

$$\begin{array}{r} 1 \ 2 \\ 7 \overline{) 8 \ 4 \ 0 \ 0} \\ \underline{7} \\ 1 \ 4 \end{array}$$

14 ร้อย หารด้วย 7 ได้ 2 ร้อย
7 คูณ 2 ร้อย ได้ 14 ร้อย

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 1 \ 2 \ 0 \ 0 \\ 7 \overline{) 8 \ 4 \ 0 \ 0} \\ \underline{7} \\ 1 \ 4 \\ \underline{1 \ 4} \\ 0 \ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $8,400 \div 7 = 1,200$

ขั้นที่ 3 หารในหลักสิบ

$$\begin{array}{r} 1 \ 2 \ 0 \\ 7 \overline{) 8 \ 4 \ 0 \ 0} \\ \underline{7} \\ 1 \ 4 \\ \underline{1 \ 4} \\ 0 \end{array}$$

0 สิบ หารด้วย 7 ได้ 0 สิบ
7 คูณ 0 สิบ ได้ 0 สิบ

ขั้นที่ 4 หารในหลักหน่วย

$$\begin{array}{r} 1 \ 2 \ 0 \ 0 \\ 7 \overline{) 8 \ 4 \ 0 \ 0} \\ \underline{7} \\ 1 \ 4 \\ \underline{1 \ 4} \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \end{array}$$

0 หน่วย หารด้วย 7 ได้ 0 หน่วย
7 คูณ 0 หน่วย ได้ 0 หน่วย

ดังนั้น $8,400 \div 7 = 1,200$

หาผลหารโดยการหารยาว

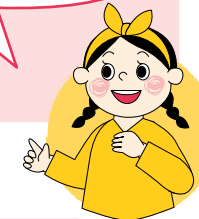
$$5,425 \div 5 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 1 \ 0 \ 8 \ 5 \\ 5 \overline{) 5 \ 4 \ 2 \ 5} \\ \underline{5} \\ 4 \ 2 \\ \underline{4 \ 0} \\ 2 \ 5 \\ \underline{2 \ 5} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ ๑,๐๘๕

ตรวจคำตอบ $5 \times 1,085 = 5,425$
ดังนั้น 1,085 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

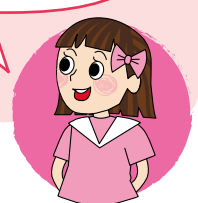
$$3,402 \div 9 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 3 \ 7 \ 8 \\ 9 \overline{) 3 \ 4 \ 0 \ 2} \\ \underline{2 \ 7} \\ 7 \ 0 \\ \underline{6 \ 3} \\ 7 \ 2 \\ \underline{7 \ 2} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ ๓๗๘

ตรวจคำตอบ $9 \times 378 = 3,402$
ดังนั้น 378 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1 $8,547 \div 7 = \square$

3 $8,424 \div 8 = \square$

5 $3,762 \div 6 = \square$

7 $7,800 \div 3 = \square$

9 $5,782 \div 7 = \square$

2 $4,168 \div 2 = \square$

4 $6,576 \div 8 = \square$

6 $5,600 \div 4 = \square$

8 $8,973 \div 9 = \square$

10 $4,530 \div 6 = \square$

พิจารณา $7,249 \div 6$ โดยการหารยาว

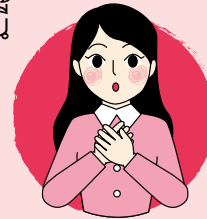
$$\begin{array}{r} 1208 \\ 6 \overline{) 7249} \\ \underline{6} \\ 12 \leftarrow 12 \text{ ร้อย หารด้วย 6 ได้ 2 ร้อย} \\ \underline{12} \\ 4 \leftarrow 4 \text{ สิบ หารด้วย 6 ได้ 0 สิบ} \\ \underline{0} \\ 49 \leftarrow 49 \text{ หน่วย หารด้วย 6 ได้ 8 หน่วย} \\ \underline{48} \\ 1 \leftarrow \text{เศษ} \end{array}$$

ดังนั้น $7,249 \div 6$ ได้ 1,208 เศษ 1

แสดงวิธีหาผลหาร
โดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 1208 \\ 6 \overline{) 7249} \\ \underline{6} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 49 \\ \underline{48} \\ 1 \end{array}$$

ตอบ ๑,๒๐๘ เศษ ๑

ตรวจสอบคำตอบ $(6 \times 1,208) + 1 = 7,249$
ดังนั้น 1,208 เศษ 1 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

1 $4,226 \div 3 = \square$

2 $7,547 \div 5 = \square$

3 $5,121 \div 4 = \square$

4 $6,573 \div 6 = \square$

5 $7,692 \div 7 = \square$

6 $9,523 \div 9 = \square$

7 $9,764 \div 8 = \square$

8 $8,413 \div 2 = \square$

9 $8,417 \div 7 = \square$

10 $9,248 \div 9 = \square$

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

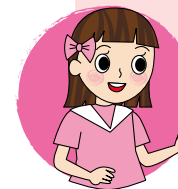
$2,141 \div 4 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 535 \\ 4 \overline{) 2141} \\ \underline{20} \\ 14 \\ \underline{12} \\ 21 \\ \underline{20} \\ 1 \end{array}$$

ตอบ ๕๓๕ เศษ ๑

ตรวจสอบคำตอบ $(4 \times 535) + 1 = 2,141$
ดังนั้น 535 เศษ 1 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

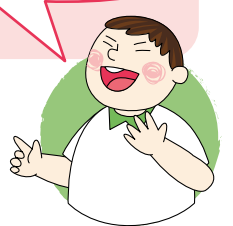
$9,548 \div 5 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 1909 \\ 5 \overline{) 9548} \\ \underline{5} \\ 45 \\ \underline{45} \\ 48 \\ \underline{45} \\ 3 \end{array}$$

ตอบ ๑,๙๐๙ เศษ ๓

ตรวจสอบคำตอบ $(5 \times 1,909) + 3 = 9,548$
ดังนั้น 1,909 เศษ 3 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1 $2,872 \div 6 = \square$

2 $4,663 \div 5 = \square$

3 $1,871 \div 2 = \square$

4 $3,214 \div 4 = \square$

5 $2,758 \div 9 = \square$

6 $9,974 \div 9 = \square$

7 $7,210 \div 3 = \square$

8 $8,107 \div 8 = \square$

9 $8,242 \div 8 = \square$

10 $9,805 \div 7 = \square$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาผลหารและเศษโดยการหารยาว

1 $3,605 \div 4 = \square$

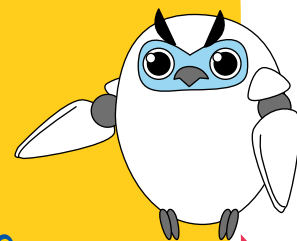
2 $9,100 \div 7 = \square$

ตรวจสอบคำตอบด้วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้

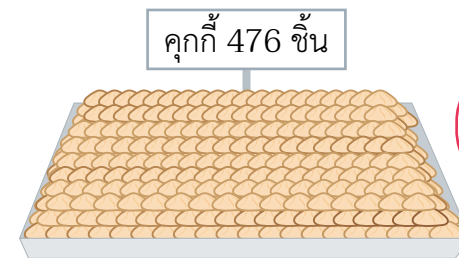
การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งสี่หลักและตัวหารหนึ่งหลักโดยการหารยาว เริ่มจากหารจำนวนในหลักพัน หลักร้อย หลักสิบ และหลักหน่วย ตามลำดับ เมื่อหารจำนวนในหลักใดให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

แบบฝึกหัด 8.5.2

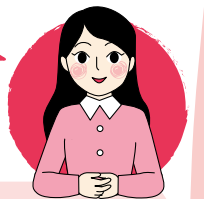
8.6 การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งไม่เกินสี่หลัก และตัวหารหนึ่งหลักโดยการหารสั้น

พัฒนาความรู้

คุกกี้ 476 ชิ้น

จัดใส่กล่อง กล่องละ 4 ชิ้น ได้คุกกี้กี่กล่อง

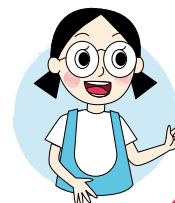
ประโยคสัญลักษณ์ $476 \div 4 = \square$

หาผลหารโดยการหารยาว ดังนี้

$$\begin{array}{r} 119 \\ 4 \overline{) 476} \\ \underline{4} \\ 7 \\ \underline{4} \\ 36 \\ \underline{36} \\ 0 \end{array}$$

← ผลหาร
← ตัวตั้ง
← เศษ

ดังนั้น $476 \div 4 = 119$

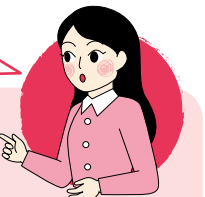

จัดคุกกี้ได้ 119 กล่อง

$476 \div 4 = 119$ แสดงการหาผลหารโดยการหารสั้น ดังนี้

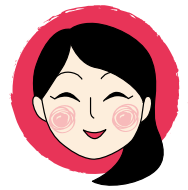
$$\begin{array}{r} 119 \\ 4 \overline{) 476} \\ \underline{4} \\ 7 \\ \underline{4} \\ 36 \\ \underline{36} \\ 0 \end{array}$$

← ตัวตั้ง
← ผลหาร

_____ เป็นเครื่องหมายหารใช้สำหรับการหารสั้น

พิจารณา $348 \div 3$ โดยการหารสั้น

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 348} \\ \underline{1} \end{array}$$

ขั้นที่ 1 หารในหลักร้อย

3 ร้อย หารด้วย 3
ได้ 1 ร้อย

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 348} \\ \underline{11} \end{array}$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักสิบ

4 สิบ หารด้วย 3 ได้ 1 สิบ
เหลือ 1 สิบ หรือ 10 หน่วย
รวมกับ 8 หน่วย เป็น 18 หน่วย

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 348} \\ \underline{116} \end{array}$$

ขั้นที่ 3 หารในหลักหน่วย

18 หน่วย หารด้วย 3
ได้ 6 หน่วย

ดังนั้น $348 \div 3 = 116$

แสดงวิธีหาผลหารโดยการหารสั้น ดังนี้

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 348} \\ \underline{116} \end{array}$$

ดังนั้น $348 \div 3 = 116$

สังเกต ตัวหารคูณผลหารเท่ากับตัวตั้ง
 $3 \times 116 = 348$

หาผลหารโดยการหารสั้น

1 $492 \div 4 = \square$

2 $684 \div 6 = \square$

3 $918 \div 9 = \square$

4 $832 \div 8 = \square$

5 $735 \div 7 = \square$

6 $630 \div 5 = \square$

7 $846 \div 2 = \square$

8 $927 \div 3 = \square$

หาผลหารโดยการหารสั้น

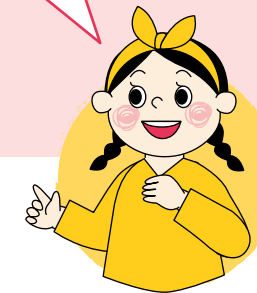
$320 \div 8 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 8 \overline{) 320} \\ \underline{040} \end{array}$$

ตอบ ๔๐

ตรวจคำตอบ $8 \times 40 = 320$
ดังนั้น 40 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

$7,404 \div 6 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 6 \overline{) 7404} \\ \underline{1234} \end{array}$$

ตอบ ๑,๒๓๔

ตรวจคำตอบ $6 \times 1,234 = 7,404$
ดังนั้น 1,234 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1 $2,468 \div 2 = \square$

2 $5,728 \div 8 = \square$

3 $4,509 \div 9 = \square$

4 $3,206 \div 7 = \square$

5 $2,673 \div 3 = \square$

6 $5,355 \div 5 = \square$

7 $5,670 \div 6 = \square$

8 $7,630 \div 7 = \square$

9 $1,971 \div 9 = \square$

10 $8,400 \div 4 = \square$

พิจารณา $708 \div 5$ โดยการหารสั้น

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 708} \\ \underline{1} \\ \end{array}$$

ขั้นที่ 1 หารในหลักร้อย

7 ร้อย หารด้วย 5 ได้ 1 ร้อย
เหลือ 2 ร้อย หรือ 20 สิบ
รวมกับ 0 สิบ เป็น 20 สิบ

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 708} \\ \underline{14} \\ \end{array}$$

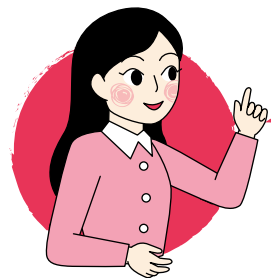
ขั้นที่ 2 หารในหลักสิบ

20 สิบ หารด้วย 5
ได้ 4 สิบ

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 708} \\ \underline{141} \\ \end{array}$$

ขั้นที่ 3 หารในหลักหน่วย

8 หน่วย หารด้วย 5
ได้ 1 หน่วย เหลือ 3 หน่วย
ดังนั้น $708 \div 5$ ได้ 141 เศษ 3

แสดงวิธีหาผลหารโดยการหารสั้น ดังนี้

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 708} \\ \underline{141} \\ \end{array}$$

ดังนั้น $708 \div 5$ ได้ 141 เศษ 3

สังเกต ตัวหารคูณผลหารบวกเศษเท่ากับตัวตั้ง
(5×141) + 3 = 708

หาผลหารและเศษโดยการหารสั้น

1 $4,263 \div 2 = \square$

2 $5,919 \div 8 = \square$

3 $3,648 \div 5 = \square$

4 $1,322 \div 7 = \square$

5 $4,949 \div 9 = \square$

6 $3,354 \div 5 = \square$

7 $8,756 \div 6 = \square$

8 $6,729 \div 4 = \square$

หาผลหารและเศษโดยการหารสั้น

$581 \div 9 = \square$

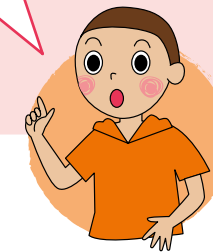
วิธีทำ

$$\begin{array}{l} 9 \times 1 = 9 \\ \vdots \\ 9 \times 6 = 54 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \overline{) 581} \\ \underline{064} \\ \end{array}$$

ตอบ 64 เศษ 5

ตรวจคำตอบ (9×64) + 5 = 581
ดังนั้น 64 เศษ 5 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

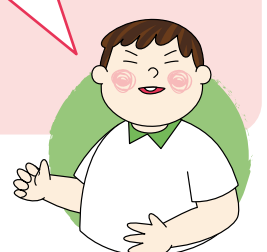
$5,600 \div 3 = \square$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 5600} \\ \underline{1866} \\ \end{array}$$

ตอบ 1,866 เศษ 2

ตรวจคำตอบ ($3 \times 1,866$) + 2 = 5,600
ดังนั้น 1,866 เศษ 2 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1 $4,060 \div 3 = \square$

2 $5,002 \div 6 = \square$

3 $7,509 \div 9 = \square$

4 $6,016 \div 7 = \square$

5 $2,011 \div 2 = \square$

6 $8,173 \div 4 = \square$

7 $2,219 \div 5 = \square$

8 $7,021 \div 8 = \square$

9 $9,438 \div 9 = \square$

10 $3,724 \div 6 = \square$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาผลหารและเศษโดยการหารสั้นพร้อมตรวจคำตอบ

1 $3,684 \div 6 = \square$

2 $8,998 \div 7 = \square$

สิ่งที่ได้เรียนรู้

การหาผลหารและเศษที่ตัวตั้งไม่เกินสี่หลักและตัวหารหนึ่งหลักโดยการหารสั้น ใช้หลักการเดียวกับการหารยาว โดยเริ่มจากหารจำนวนในหลักพัน หลักร้อย หลักสิบ และหลักหน่วย ตามลำดับ เมื่อหารจำนวนในหลักใด ให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

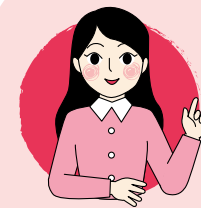

แบบฝึกหัด 8.6.2

8.7 การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า ในประโยคสัญลักษณ์แสดงการหาร

พัฒนาความรู้

ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$4 \times 22 = \square$$

$$\square \div 4 = 22$$

$$\square \div 22 = 4$$

จำนวนสองจำนวนคูณกัน ผลคูณที่ได้ หารด้วยจำนวนใดจำนวนหนึ่งในสองจำนวนนั้น ผลหารคือจำนวนอีกจำนวนหนึ่ง

$$\square \div 4 = 22$$

จำนวนใดหารด้วย 4 ได้ 22

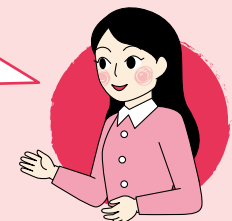

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$4 \times 22 = \square$$

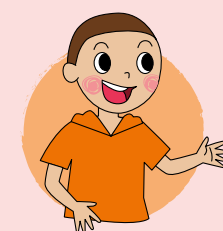
$$4 \times 22 = 88$$

ดังนั้น $88 \div 4 = 22$

$$\square \div 6 = 27$$

ตัวตั้งคือจำนวนใด

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$6 \times 27 = \square$$

$$6 \times 27 = 162$$

ดังนั้น $162 \div 6 = 27$

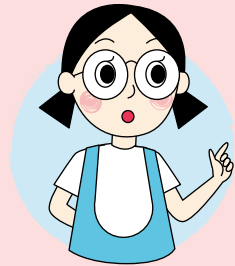

หาตัวตั้ง

1 $\square \div 5 = 29$ 2 $\square \div 8 = 32$ 3 $\square \div 9 = 26$

$$45 \div \square = 15$$

45 หารด้วยจำนวนใด ได้ 15

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$\square \times 15 = 45$$

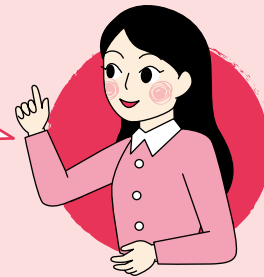
$$3 \times 15 = 45$$

ดังนั้น $45 \div \square = 15$

$$1 \times 15 = 15$$

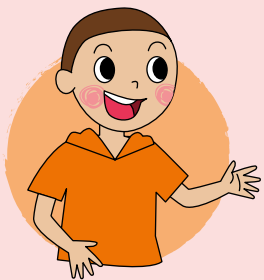
$$2 \times 15 = 30$$

$$3 \times 15 = 45$$

$$1,252 \div \square = 313$$

ตัวหารคือจำนวนใด

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$\square \times 313 = 1,252$$

$$4 \times 313 = 1,252$$

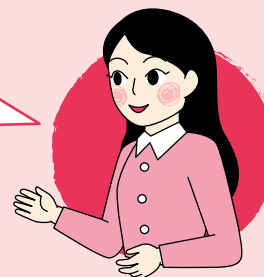
ดังนั้น $1,252 \div \square = 313$

$$1 \times 313 = 313$$

$$2 \times 313 = 626$$

$$3 \times 313 = 939$$

$$4 \times 313 = 1,252$$

หาคำตอบ

1 $84 \div \square = 28$

2 $329 \div \square = 47$

3 $180 \div \square = 36$

4 $332 \div \square = 83$

5 $608 \div \square = 76$

6 $3,168 \div \square = 1,584$

หาตัวตั้ง

$$\square \div 9 = 13$$

$$117 \div 9 = 13$$

ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$9 \times 13 = \square$$

$$9 \times 13 = 117$$

ตอบ ๑๑๗

1 $\square \div 4 = 18$

2 $\square \div 7 = 43$

3 $\square \div 6 = 37$

4 $\square \div 5 = 56$

5 $\square \div 8 = 19$

6 $\square \div 9 = 24$

หาตัวหาร

$$96 \div \square = 32$$

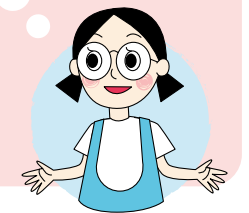
$$96 \div 3 = 32$$

$$1 \times 32 = 32$$

$$2 \times 32 = 64$$

$$3 \times 32 = 96$$

ตอบ ๓

1 $92 \div \square = 23$

2 $294 \div \square = 42$

3 $320 \div \square = 64$

4 $464 \div \square = 58$

5 $210 \div \square = 35$

6 $152 \div \square = 76$

ตรวจสอบความเข้าใจ

หาตัวตั้งหรือตัวหาร

1 $\square \div 7 = 43$

2 $212 \div \square = 53$

สิ่งที่ได้เรียนรู้

การหาค่าของตัวไม่ทราบค่าในประโยคสัญลักษณ์แสดงการหาร
อาจทำได้โดยใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

แบบฝึกหัด 8.7

8.8 โจทย์ปัญหาการหาร (1)

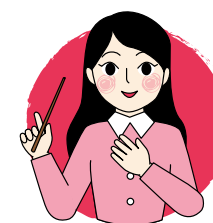

พัฒนาความรู้

ป้ามีดอกบัว 54 ดอก จัดเป็นกำ กำละ 3 ดอก ป้าจัดดอกบัวทั้งหมดได้กี่กำ

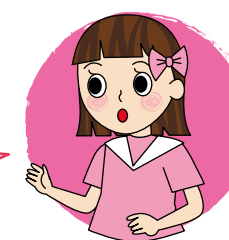
โจทย์ถาม ป้าจัดดอกบัวทั้งหมดได้กี่กำ

โจทย์บอก ป้ามีดอกบัว 54 ดอก จัดเป็นกำ กำละ 3 ดอก

หาคำตอบได้อย่างไร

ดอกบัว 54 ดอก กำละ 3 ดอก หาจำนวนกำจาก 54 หารด้วย 3

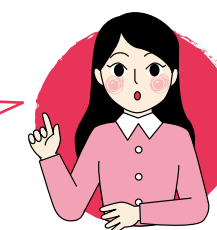
ประโยคสัญลักษณ์ $54 \div 3 = \square$

วิธีทำ

ป้ามีดอกบัว	54	ดอก	$\begin{array}{r} 3 \overline{) 54} \\ \underline{18} \\ 36 \\ \underline{36} \\ 0 \end{array}$
จัดเป็นกำ กำละ	3	ดอก	
จัดดอกบัวได้	$54 \div 3 = 18$	กำ	

ตอบ ป้าจัดดอกบัวทั้งหมดได้ 18 กำ

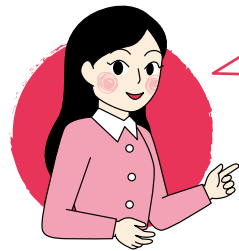
18 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง เพราะ $3 \times 18 = 54$

น้ำมีดอกมะลิซ้อน 140 ดอก นำทั้งหมดมาทำเข็มกลัดติดเสื้อ อันละ 5 ดอก น้ำทำเข็มกลัดติดเสื้อได้กี่อัน

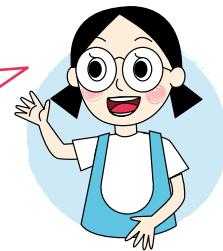
โจทย์ถาม น้ำทำเข็มกลัดติดเสื้อได้กี่อัน

โจทย์บอก น้ำมีดอกมะลิซ้อน 140 ดอก นำทั้งหมดมาทำเข็มกลัดติดเสื้อ อันละ 5 ดอก

หาคำตอบได้อย่างไร

ดอกมะลิซ้อน 140 ดอก ทำเข็มกลัดอันละ 5 ดอก
หาจำนวนเข็มกลัดที่ทำได้จาก 140 หารด้วย 5

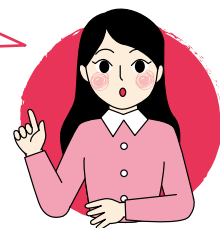
ประโยคสัญลักษณ์ $140 \div 5 = \square$

วิธีทำ

น้ำมีดอกมะลิซ้อน	140 ดอก	$\begin{array}{r} 5 \overline{) 140} \\ \underline{28} \\ 0 \end{array}$
นำมาทำเข็มกลัดติดเสื้ออันละ	5 ดอก	
ทำเข็มกลัดติดเสื้อได้	$140 \div 5 = 28$ อัน	

ตอบ น้ำทำเข็มกลัดติดเสื้อได้ ๒๘ อัน

28 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง เพราะ $5 \times 28 = 140$

เขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีหาคำตอบ

ลุงมีกุหลาบสีแดง 900 ดอก จัดเป็นช่อเพื่อนำไปขาย ช่อละ 9 ดอก
ลุงจัดกุหลาบได้ทั้งหมดกี่ช่อ

ประโยคสัญลักษณ์ $900 \div 9 = \square$

วิธีทำ

ลุงมีกุหลาบสีแดง	900 ดอก
จัดเป็นช่อเพื่อนำไปขาย ช่อละ	9 ดอก
ลุงจัดกุหลาบได้ทั้งหมด	$900 \div 9 = 100$ ช่อ

ตอบ ลุงจัดกุหลาบได้ทั้งหมด ๑๐๐ ช่อ

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบด้วย

1

แม่ค้ามีมะม่วง 280 ผล ต้องการจัดใส่กล่อง 8 กล่อง กล่องละเท่า ๆ กัน
แม่ค้าจะจัดมะม่วงได้กล่องละกี่ผล

2

ไบ๊วเดินรอบสนามฟุตบอล 4 รอบ ได้ระยะทาง 1,600 เมตร ถ้าแต่ละรอบ
ไบ๊วเดินได้ระยะทางเท่ากัน ไบ๊วเดินรอบสนามฟุตบอลรอบละกี่เมตร

3

พ่อค้ามีลูกโป่ง 738 ลูก มัดเป็นพวง พวงละ 9 ลูก พ่อค้าจะได้ลูกโป่งทั้งหมด
กี่พวง

4

ขุนมีเหรียญสิบบาท 470 เหรียญ จัดวางซ้อนกันเป็นกอง กองละ 5 เหรียญ
ขุนจะจัดเหรียญสิบบาทได้ทั้งหมดกี่กอง

5

ครูจัดนักเรียน 301 คน นั่งในห้องประชุมโดยจัดเป็นแถว แถวละเท่า ๆ กัน
7 แถว ครูจัดนักเรียนนั่งในห้องประชุมแถวละกี่คน

ตรวจสอบความเข้าใจ

เขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีหาคำตอบ

ครูมีลูกปัด 1,136 เม็ด แบ่งให้นักเรียน 8 คน คนละเท่า ๆ กัน นักเรียนจะได้ลูกปัดคนละกี่เม็ด

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบด้วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้

การแก้โจทย์ปัญหาทำได้โดยอ่านทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา หาคำตอบ และตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ

8.9 โจทย์ปัญหาการหาร (2)

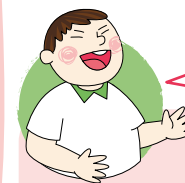

พัฒนาความรู้

แม่ค้ามีขนมชั้น 850 ชิ้น ต้องการจัดใส่กล่อง กล่องละ 9 ชิ้น แม่ค้าจัดขนมชั้นใส่กล่องได้กี่กล่องและเหลือขนมชั้นกี่ชิ้น

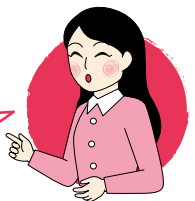
โจทย์ถาม แม่ค้าจัดขนมชั้นใส่กล่องได้กี่กล่องและเหลือขนมชั้นกี่ชิ้น

โจทย์บอก แม่ค้ามีขนมชั้น 850 ชิ้น ต้องการจัดใส่กล่อง กล่องละ 9 ชิ้น

หาคำตอบได้จาก 850 หารด้วย 9

หาคำตอบได้อย่างไร

ประโยคสัญลักษณ์ $850 \div 9 = \square$

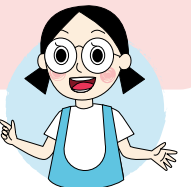
วิธีทำ

แม่ค้ามีขนมชั้น 850 ชิ้น
จัดใส่กล่อง กล่องละ 9 ชิ้น
จัดขนมชั้นใส่กล่อง $850 \div 9$ ได้ 94 เศษ 4

$$\begin{array}{r} 9 \overline{) 8540} \\ \underline{94} \text{ เศษ } 4 \end{array}$$

ดังนั้น แม่ค้าจัดขนมชั้นได้ 94 กล่อง และเหลือขนมชั้น 4 ชิ้น

ตอบ แม่ค้าจัดขนมชั้นใส่กล่องได้ ๙๔ กล่อง และเหลือขนมชั้น ๔ ชิ้น

94 เศษ 4 เป็นคำตอบที่ถูกต้องเพราะ $(9 \times 94) + 4 = 850$

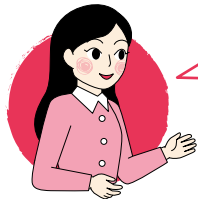
เขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีหาคำตอบ

- แม่ค้าจัดปากกา 365 ด้าม ใส่กล่อง กล่องละ 6 ด้าม แม่ค้าจัดปากกาได้ทั้งหมดกี่กล่องและเหลือปากกาที่ด้าม
- พนักงานจัดแซมพู 2,530 ขวด ใส่กล่อง กล่องละ 4 ขวด พนักงานจัดแซมพูได้ทั้งหมดกี่กล่องและเหลือแซมพูกี่ขวด

ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล จัดใส่ถุง 7 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน แต่ละถุงมีมะนาวกี่ผล และเหลือมะนาวกี่ผล

โจทย์ถาม แต่ละถุงมีมะนาวกี่ผลและเหลือมะนาวกี่ผล

โจทย์บอก ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล จัดใส่ถุง 7 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน

หาคำตอบได้อย่างไร

หาคำตอบได้จาก 1,055 หารด้วย 7

ประโยคสัญลักษณ์ $1,055 \div 7 = \square$

วิธีทำ

ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล
จัดใส่ถุง 7 ถุง

แต่ละถุงมีมะนาว $1,055 \div 7$ ได้ 150 เศษ 5

ดังนั้น แต่ละถุงมีมะนาว 150 ผล และเหลือมะนาว 5 ผล

ตอบ แต่ละถุงมีมะนาว ๑๕๐ ผล และเหลือมะนาว ๕ ผล

150 เศษ 5 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง เพราะ $(7 \times 150) + 5 = 1,055$

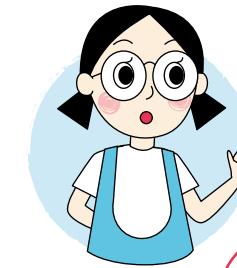
เขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีหาคำตอบ

- กระดาศี 4,005 แผ่น จัดเป็นห่อ ห่อละเท่า ๆ กัน ได้ทั้งหมด 8 ห่อ จะได้กระดาศีห่อละกี่แผ่นและเหลือกระดาศีกี่แผ่น
- จัดขนม 1,500 ชิ้น ใส่กล่อง 9 กล่อง กล่องละเท่า ๆ กัน ต้องจัดขนมกล่องละกี่ชิ้น และเหลือขนมกี่ชิ้น

พ่อค้ามีส้ม 106 ผล จัดใส่กล่อง 4 กล่อง กล่องละเท่า ๆ กัน แล้วเหลือส้ม 2 ผล พ่อค้าจัดส้มใส่กล่องได้กล่องละกี่ผล

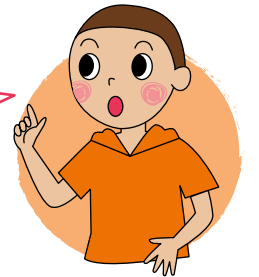
โจทย์ถาม พ่อค้าจัดส้มใส่กล่องได้กล่องละกี่ผล

โจทย์บอก พ่อค้ามีส้ม 106 ผล จัดใส่กล่อง 4 กล่อง กล่องละเท่า ๆ กัน แล้วเหลือส้ม 2 ผล

ส้ม 106 ผล จัดใส่กล่องแล้วเหลือส้ม 2 ผล
ดังนั้น ส้มที่จัดใส่กล่อง $106 - 2 = 104$ ผล

ส้ม 104 ผล จัดใส่กล่อง 4 กล่อง กล่องละเท่า ๆ กัน
หาจำนวนส้มในแต่ละกล่องได้จาก 104 หารด้วย 4

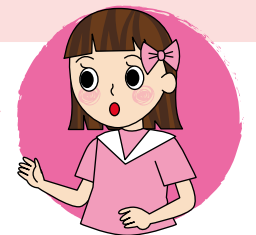

วิธีทำ

พ่อค้ามีส้ม	106	ผล
จัดใส่กล่องแล้วเหลือส้ม	2	ผล
มีส้มอยู่ในกล่อง	$106 - 2 = 104$	ผล
จัดส้มกล่องละเท่า ๆ กัน	4	กล่อง
มีส้มกล่องละ	$104 \div 4 = 26$	ผล

ตอบ พ่อค้าจัดส้มใส่กล่องได้กล่องละ ๒๖ ผล

26 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง เพราะ $(4 \times 26) + 2 = 106$

แสดงวิธีหาคำตอบ

แม่ค้ามีลูกปัด 1,860 เม็ด จัดใส่ถุง 7 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน เหลือลูกปัด 5 เม็ด
แม่ค้าจัดลูกปัดใส่ถุงได้ถุงละกี่เม็ด

ตรวจสอบความเข้าใจ

แสดงวิธีหาคำตอบ

พ่อค้ามีขนมปังอบเนย 178 ชิ้น บรรจุใส่กล่อง กล่องละ 4 ชิ้น พ่อค้าบรรจุขนมปังอบเนย
ได้ทั้งหมดกี่กล่อง และเหลือขนมปังอบเนยกี่ชิ้น

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบด้วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้

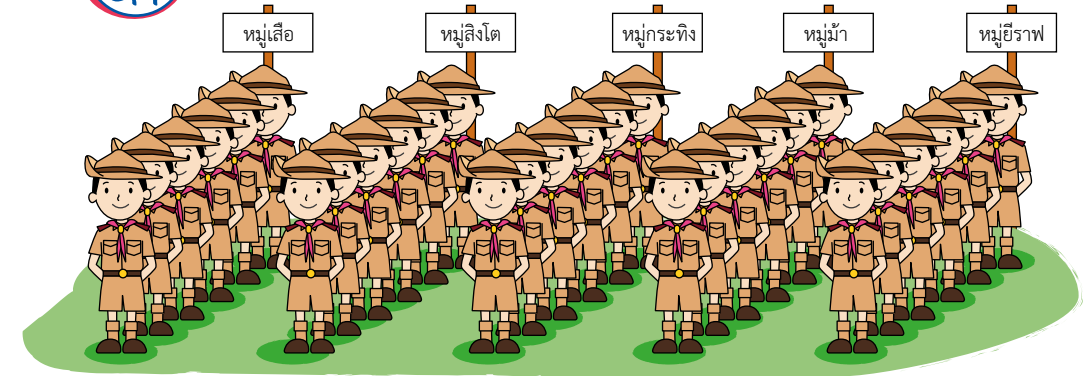
การแก้โจทย์ปัญหาทำได้โดยอ่านทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหาคำตอบ และตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ

8.10 การสร้างโจทย์ปัญหาการหาร

พัฒนาความรู้

ช่วยกันสร้างโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์ $120 \div 8 = \square$

โจทย์ปัญหามีส่วนที่โจทย์ถามและส่วนที่โจทย์บอก

ลูกเสือ 120 คน จัดเป็น 8 กอง กองละเท่า ๆ กัน แต่ละกองมีลูกเสือกี่คน

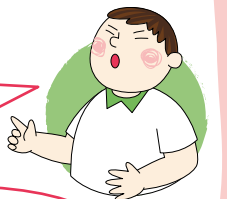

ลูกเสือ 120 คน จัดเป็นกอง กองละ 8 คน จัดลูกเสือได้ทั้งหมดกี่กอง

โจทย์ปัญหาที่แก้ยากกับต้นกล้าสร้างมีความเป็นไปได้
และสอดคล้องกับประโยคสัญลักษณ์

ลูกเสือ 120 คน จัดเป็น 8 กอง จัดลูกเสือได้กองละกี่คน

โจทย์ปัญหาที่ขุนสร้างไม่สอดคล้องกับประโยคสัญลักษณ์
เพราะว่าไม่ได้กำหนดว่า จัดเป็นกอง กองละเท่า ๆ กัน

ช่วยกันสร้างโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์ $432 \div 6 = \square$

โจทย์ปัญหามีส่วนที่โจทย์ถามและส่วนที่โจทย์บอก

แม่ค้ามีซาลาเปา 432 ลูก แบ่งใส่กล่อง กล่องละ 6 ลูก
แม่ค้าจะต้องใช้กล่องทั้งหมดกี่กล่อง

โจทย์ถาม แม่ค้าจะต้องใช้กล่องทั้งหมดกี่กล่อง
โจทย์บอก แม่ค้ามีซาลาเปา 432 ลูก แบ่งใส่กล่อง กล่องละ 6 ลูก

มีนักเรียน 432 คน จัดเป็นแถว แถวละเท่า ๆ กัน 6 แถว
จะจัดนักเรียนได้แถวละกี่คน

โจทย์ถาม จะจัดนักเรียนได้แถวละกี่คน
โจทย์บอก มีนักเรียน 432 คน จัดเป็นแถว แถวละเท่า ๆ กัน 6 แถว

แม่ซื้อนมกล่อง 6 แพ็ค ราคาแพ็กละเท่า ๆ กัน
จ่ายเงินไป 432 บาท นมกล่อง แพ็กละกี่บาท

โจทย์ถาม นมกล่อง แพ็กละกี่บาท
โจทย์บอก แม่ซื้อนมกล่อง 6 แพ็ค ราคาแพ็กละเท่า ๆ กัน
จ่ายเงินไป 432 บาท

โจทย์ปัญหาที่สร้างมีความเป็นไปได้หรือไม่ และคำตอบเป็นเท่าไร

ช่วยกันสร้างโจทย์ปัญหาอื่นจากประโยคสัญลักษณ์ข้างต้น

สร้างโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์

1 $210 \div 2 = \square$

2 $822 \div 5 = \square$

3 $1,400 \div 7 = \square$

โจทย์ปัญหาที่สร้างมีความเป็นไปได้หรือไม่ และคำตอบเป็นเท่าไร

ตรวจสอบความเข้าใจ

สร้างโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์

$$567 \div 9 = \square$$

โจทย์ปัญหาที่สร้างมีความเป็นไปได้หรือไม่

สิ่งที่ได้เรียนรู้

การสร้างโจทย์ปัญหาต้องมีทั้งส่วนที่โจทย์บอกและส่วนที่โจทย์ถาม
นอกจากนี้โจทย์ปัญหาที่สร้างต้องมีความเป็นไปได้

แบบฝึกหัด 8.10

ร่วมคิดร่วมทำ

กิจกรรม เติมเลขโดดที่หายไป

วัสดุ/อุปกรณ์ ใบกิจกรรม

วิธีจัดกิจกรรม

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม และแจกใบกิจกรรมกลุ่มละ 1 แผ่น
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนเลขโดดในช่องว่างในแบบบันทึกกิจกรรม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอวิธีคิด ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ตัวอย่างใบกิจกรรม

เติมเลขโดดที่หายไป

1

$$\begin{array}{r} 9 \overline{) 4959} \\ \underline{5} \end{array}$$

2

$$\begin{array}{r} 7 \overline{) 5 } \\ \underline{10} \end{array}$$

3

$$\begin{array}{r} 9 \\ 7 \overline{) 4 4} \\ \underline{7} \\ 1 \\ \\ \underline{6} \\ \end{array}$$

แบบฝึกทำท้าย